

Payí Jono xámi eañínaríní.

Payí rína Jisasoyá siyikí imónigfáyí nání Jono xámi eañínaríní. O Jisaso wiepísagowa woríní. Jisaso ríxa añínami nipeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwemáná enáná Jono nñweañísáná ríxa xweyañí nerí añí yoí Epesasiyo nñweámáná payí rína eañínigíní. Ayí Goríxomi dñí sixí uyarigfápa xíxe dñí sixí yinífríxíní nírí earí mimóní uréwapíyarigfáyí rarigfápi arfá mñwipa éfríxíní nírí earí eníinigíní. Mimóní uréwapíyarigfáyí re rarigfápi nání, “Wará nene inñwápi sñpí inñagwi nání Jisaso xwíáyo nemeríná nepa áma mimónagfríní.” rarigfápi nání nñfá nimóní “Jisaso nepa áma nimónímáná emeagfríní.” uréwapíyiminí ení nírí eañínigíní.

Dñí nñyíminí imóníñpí ámayo umímoaríño nání.

¹ Iwamfó xwíarí tñí añína tñí imíxíníñíná eno nání —Omí arfá wirane negí sñwí tñí wñírane sñwí wñaxídrane wé tñí fá xífrane enwáoríní. Xwíyá dñí nñyíminí imóníñpí nání neaíwapíyíñoríní.

² Dñí nñyíminí imóníñwápi nání sixí neamímoaríñoríní. Xegí sñmímaní sñwá neainíagi sñwí wñíñwá enagi nání neaímeaní mfkone dñí nñyíminíñpí nání mfkí ikiño nání —O eníná dání íníná ápo Goríxo tñí nawíní ñweagfíio

xegí símimanjé siwá neainijorini. O nání xwíyápi sopinjininjé níworane wáf seararinjwini.

³ Seyíné t́nı́ aga nawını́ xiriniŋwaéne imónirane dı́njé axı́piní nawını́ xirirane yanf́wá nánı́ sı́njwı́ winirane arf́a wirane enjwáo nánı́ wáf seararinjwini. None aga dı́njé ná biní nimónirane xiriniŋwáwáu, ayf́ ápo Gorı́xo t́nı́ xewaxo Jisası́ Kiraiso t́nı́ awáu enjagf́i nánı́ seararinjwini.

⁴ Dı́njé nífá níneainıŕf́ná bı́ onı́miápi mı́neainı́f́ aga seáyı́ e neainınf́a nánı́ rf́wamı́njé rı́pí nearı́ seaiapowárarını́.

“Wf́a ókını́je eméfrı́xiní.” urı́njé nánırını́.

⁵ Xwı́yá Jisaso yanf́ neaiapowárı́agi arf́a winjwá wáf seararınjwápi, ayf́ rı́pırını́. Gorı́xo wf́ánı́njé imónijoriní. Onı́miápi bı́ aí sf́a mı́yıkını́joriní.

⁶ Ayınánı́ nene “O t́nı́ nawını́ xiriniŋwaéneriní.” nırını́rane aí manf́é níwiaı́kirane sf́a yıkını́je nemeranénáyf́, yapf́ rarı́njwiní. Nepaxı́njé imónı́njı́pi wı́ mı́yarı́njwiní.

⁷ E nerı́ aí nene uyf́niı́f́ bı́ mé wf́a ókını́je xfó ŋweanf́pa nene enı́ wf́a ókını́je nemeranénáyf́, xfó t́nı́ nawını́ anı́ xiriniŋwaéne imónirane xfó nene nanf́ imónanf́wá nánı́ ragf́ xewaxo Jisaso nı́perf́ná punf́pimí dánı́ f́wf́ nı́piní yarı́njwápi nánı́ igf́ánı́njé neaeámori yarı́njırını́.

⁸ Nene “f́wf́ bı́ mı́yarı́njwaéneriní.” nırını́ranénáyf́, newanı́jene yapf́ éwapf́narı́njwiní. Nepa imónı́njı́pi bı́ f́a mı́xırarı́njwiní.

⁹ E nerı́ aí nene xfóyá arf́a enjé dánı́ f́wf́ yarı́njwápi nánı́ waropárf́ ninı́ranénáyf́, o dı́njé

uñwíráríþaxí imóniñþi tñi xixeni eri wé róniñf imóniñþi tñi xixeni eri yariño enagi nání ananí íwí yariñwápí yokwarímí neaiirí uyíniñ yariñwápí nipiñi igíániñf neaeámoirí yariñíriñi.

¹⁰ Nene “íwí bi menwárini.” niriñiranénáyí, “Ámá nñi íwí yariñgíárini.” riñomi yapí rariñóniñf wimíxanirí yariñwini. Xwiýá o neariñþi bi ía mixelariñwini.

2

¹ Gí niaíwípiayíné, íwí mepa éfrixinirí ríwamíñf rípi seyíné nání eariñini. E nerí aí wiene íwí neríñáyí, arírá neaiariño ápo Goríxo tñí e nírómáná yokwarímí owiinirí neauríyarini. Wé róniñf o, ayí Jisasi Kiraiso nání rariñini.

² O xewaniño niperíñá ridíyowániñf ninirí xano Goríxomi níwíapemíxirí nání negí íwí yariñwápí yokwarímí neaiiníá nání imóniñjorini. íwí nene yariñwápini maríái, íwí ámá xwíá rirí nírímini ami gími ñweagíáyí yariñgíápí nání ení níwíapemíxirí nání yokwarímí wiiníá nání imóniñjorini.

Ámá Goríxo tñi ikárinigíáyí epaxípi nánirini.

³ Nene xíto sekaxí neariñþipimi níxídiranénáyí, woní woní diñf re yaiwiníþaxenerini, “Nioni o nání nepa niñfá nimónirí o tñi nawíni ikáriníñáyí woniríani?” yaiwiníþaxenerini.

⁴ Ámá wo “Nioni o nání niñfá nimónirí o tñi nawíni ikáriníñáonirini.” niriñirí aí sekaxí neariñþi xixeni miyariño enánáyí, yapí

rariñirini. Nepa imóniñí Gorixo neariñípi ía xirariñímani.

⁵ E nerí aí xwiýá Gorixo neariñípi go go nixídirínáyí, omí úrapí nerí diñí sixí muyí aga xixeni píraníñí diñí sixí uyini. Nene apí neranéná “Gorixo tñi nawíni ikáriníñwaéneríani?” yaiwinaníwini.

⁶ Ámá wo “Nioni Jisaso tñi nawíni kumixinigwí wonirini.” nirinirínáyí, Jisaso xwá tío nemeríná xano wimóniñípi nipiñi yariñípa axípi éwinigini.

⁷ Gí diñí sixí seayináyíné, “O sekaxí siñí bñ niriñí ríwamiñí eariñi.” miyaiwipani. Iwamíó imóniñiná dani sekaxí Jisaso riñí seyíné nijá imónigíapi —Apí xwiýá seyíné aría wigíapiñi. Apí nani niriñí eariñini.

⁸ E niseariñí aí sá yiniñípi ríxa nideaxa nuri wá ónaríñípa Jisaso xewaníño neaíwapíyiniñípi ríxa ónaríñagí nani nioni “Sekaxí Jisaso riñípi siñí imónini.” searipaxirini. Xami xewaníñoyá sekaxípiñi nixídiri yariñagí winirane agwí seyíné nixídiro yariñagí searirane nerane nani “Xwiýá apí nepaxíñí imóniñípiñíani?” yaiwiaríñwini.

⁹ Ámá wo “Nioni Jisaso neaíwapíyiniñípi nixídiri wá ókiñe emearíñá wonirini.” niriñirí aí xexirímeáyo sñmí tñi niwirínáyí, sini sá yiniñímiñíñíñíñweani.

¹⁰ Ámá Jisaso neaíwapíyiniñípi tñi xixeni nerí xexirímeáyo diñí sixí uyaríñí go go, ayí wá ókiñe niñwearí nani xexirímeáyí óreámioapaxí wí wíwapíyariñímani.

¹¹ E nerî aí xexirímeáyo símfí tîní wiarîñfí go go, ayfí sfá yiniñénîñfí imónîñe ñwearî añfí emerî neríná xegfí siñwíyo sfá uyiniñagfí nánî xfo gîmî nánî warîñe majfá imónîñorîñî.

*“Ayfí rîpî nánî nîsearîrî rîwamîñfí eaarîñîñî.”
urîñfí nánîrîñî.*

¹² Niaíwîpiayfíné, Jisasî Kiraiso neaiiñfípimî dánî segfí íwî yarîgíápî Gorîxo rîxa yokwarîmfí seaiiñfí eñagfí nánî apiayfíné nánî nîrîrî rîwamîñfí eaarîñîñî.

¹³ Ámináooyfíné, soyfíné iwamfó imónîñíná eño tîñî nawínî ikárîñîro nijfá imónîro eñagfá nánî soyfíné nánî nîrîrî rîwamîñfí eaarîñîñî. Ámá siwarfá rigfóoyfíné, soyfíné sipî imónîñomî — Ayfí oboyî rîñîño nánî rarîñîñî. Omî rîxa xopîrarfí wífá eñagfí nánî nionî soyfíné nánî nîrîrî rîwamîñfí eaarîñîñî. Niaíwíyíné, seyfíné ápo Gorîxo tîñî nawínî ikárîñîro nijfá imónîro eñagfá nánî seyfíné nánî nîrîrî rîwamîñfí eaarîñîñî.

¹⁴ Ámináooyfíné, soyfíné iwamfó imónîñíná eño tîñî nawínî ikárîñîro nijfá imónîro eñagfá nánî soyfíné nánî nîrîrî rîwamîñfí eaarîñîñî. Ámá siwarfá rigfóoyfíné, soyfíné Jisasomî nuxfdiróná eñfí sixfí eánîro xwíyífá Gorîxoyápi aumaúmî inîro sipî imónîñomî xopîrarfí wirow egfá eñagfí nánî soyfíné nánî nîrîrî rîwamîñfí eaarîñîñî.

¹⁵ Seyfíné amîpî sipî xwífá tîyo dâñfí yarîgíápimî dîñfí sixfí muyipa ero amîpî nîñî xwífá tîyo wenfíyo dîñfí sixfí muyipa ero éfrîxîñî. Amîpî xwífá tîyo dâñfí yarîgíápimî go go dîñfí sixfí nuyirínáyfí, ápo Gorîxomî dîñfí sixfí muyinîñî.

16 Ayí rîpî nánî seararîñîñî. Amîpî xwáá tîyo dánî yarîgáápi íwí nánî íeapá winarîñîpîranî, sîñwí íwí winarîgáápiranî, “Amîpî xwé tîñáonîrîñî?” nîyaiwinîrî seáyî e menarîgáápiranî, apî nîpîñî ápo Gorîxoyá dîñîyo dánî yarîgáámanî. Sîpî xwáá tîyo dánî imónîñî yarîgáá enagî nánî seararîñîñî.

17 Amîpî sîpî xwáá tîyo dánî yarîgáápi anîpá nimóga urî íeapá nîwinîrî “Apî nionîyá enáná ananîrîñî.” yaiwiarîgáápi apî enî anîpá nimóga urî eníá enagî aiwî áamá Gorîxo “E éfîrîxîñî.” yaiwiarîñîpîmî xîdarîgááyî anîpá wî mimónî anîñî íñíná ñweapîrîfá enagî nánî amîpî xwáá tîyo enîpîmî dîñî sîxî muyîpa éfîrîxîñî.

Áamá Kiraisomî xopîrîrîfî wianîro yarîgááyî yapî wîwapiyîpîrîxîñîrî urîñîfî nánîrîñî.

18 Gí nîaíwîyîñé, sîfá yoparîyîfî imónîñíná rîxa rínárîñî. Enîñá dánî arîfá re wîñwápi tîñî xîxenî “Áamá Kiraisomî xopîrîrîfî wîmîñîrî yarîño rîxa nîbîñîfîrîñî.” arîfá e wîñwápi tîñî xîxenî agwî ríná áamá Kiraisomî xopîrîrîfî wianîro yarîgááyî rîxa nimónîro ñweañotî. Ayí rîxa nimónîro yarîñagîfá sîñwí nîwinîrane nánî “Sîfá yoparîyîfî imónîñíná rîxa rínárîñî?” yaiwîñwîñî.

19 Áamá ayí xámi none tîñî nawínî nerîmeánayîrane aí nepa none tîñî nawínî mimónîpa nero nánî pîñî nîneawiárîmî ugááyîrîñî. Ayí nepa none tîñî kumîxîñîñwáyîfî nimónîro sîñwîrîyîfî, none tîñî ananî ñweaanîro egîfîrîñî. E nerîfî aí “Ayí negîfî imónîgááyîfî wî

menini.” yaiwiani nani pini nineawiari mi ugari ni.

²⁰ Seyine ayini ni imonigfa wiyinemani. Gorixoya kwiyipi rixa seaaini yine enagfa nani xwiyfa nepaxi ni imonini pi nani seyne rixa nijari ni.

²¹ “Nene sini majfa imoninagwi nani rfwamini ri pi neari monaparini.” riseaimonarini? Oweoi, seyne rixa nijfa nimoniro “Xwiyfa nepaxi ni imonini pi fa nixirini pipimi dani wi yapi ripaxi menini.” nijfa e eni imoninagfa nani rfwamini ri pi eارينini.

²² Xwiyfa yapi rari no, ayi gorini? Amipi wi nani rari no marfa, sa “Ama yeay neayimixemeanfa nani Gorixoya di ni tni arowaya xwfa piaxyo dani iwiaronoyi rari nwao Jisasomani.” rari no, ayi orini. Kiraisomi xopirari wiminiri yarinorini. Xanomi tni xewaxomi tni niwauminiri rwi umonorini.

²³ Ama giyi giyi xewaxomi rwi numorinay, ayi xanomi eni rwi umoarino. Giyi giyi xewaxo nani “Yeay neayimixemeanfa nani uowarenapi norani?” niyaiwiro numiminirfay, ayi xanomi eni umiminari no.

²⁴ Seyine xwiyfa Jisaso nani iwamfo dani arfa wigapi pini miwari pa nero di ni fa xiririxini. Aga xixeni e neronay, xewaxo tni nawini imoniro xano tni eni nawini imoniro eprari ni.

²⁵ Xewanino mimayo dani nearini pi, ayi ripirini, “Seyine e neronay, di ni niyiminini tgiyine imoniprari ni.” nearini pi rini.

²⁶ Payi rinami xami eapi ama xwiyfa Jisaso

nánì rìníṅṅpì yapí seaíwapìyanìro yarìgḡáyí nánì nìrìrì eáárìní.

²⁷ Seyíné ayíṅṅí imónìgḡá wiyínémanì. Kwíyí Gorìxoyá seaaínìṅṅpì rḡánìṅṅ mimóní sìnì aí tḡnì enagḡá nánì áamá wí searéwapìyipaxíyínémanì. E nìsearìrì aí kwíyí seaaínìṅṅpì amìpì nḡnì Kiraiso nánì dḡṅṅ mopaxí imónìṅṅpì nánì nìseainìrḡná yapí bì mimóní nepaxìṅṅ imónìṅṅpìṅṅ seainarìṅṅ enagì nánì agwì xegìpì nìseaiga urì xámì nìseaiga urì enìpì tḡnì xìxenì nero Kiraisomì xaiwí íá uxìrìrìxìṅṅ.

“Áamá Gorìxoyá imónìgḡáyí íwí néra warìgḡámanì.” urìṅṅ nánìrìṅṅ.

²⁸ Gí niaíwìpiayíné, o sḡṅṅnì nimónìrì weapáná peayí nìneaunìrì wará saríwá mìmárìṅṅ newiárìmónìrane éf roaníwá nánì omì xaiwí íá uxìrìrìxìṅṅ.

²⁹ Seyíné “Gorìxo wé rónìṅṅorìṅṅ.” nìyaiwìro nìjḡá imónìṅagḡá nánì rìpì enì aga nìjḡá imónìpaxíyíṅérìṅṅ, “Wé rónìṅṅ yarìgḡá gíyí gíyí, ayí Gorìxo o xegí emeaníyíṅṅ.” Nìjḡá e enì imónìpaxíyíṅéxìṅṅ.

3

¹ Ai áamá tiyíné rìpì nánì dḡṅṅ omoaneyì. Ápo Gorìxo bì onìmiápì maríái, dḡṅṅ ayá wí sìxí nìneayìrì nánì “Gí niaíwíyíṅérìṅṅ.” neararìṅṅ. Xífo neararìṅṅpì nepa e imónìṅagwì nánì neararìṅṅ. Ayí rìpì nánì áamá xwíá tḡyo dḡṅṅyí nene Gorìxoyá niaíwene enagwì nánì mí mìnèaómìxìṅṅ. Ayí xífo tḡnì nawínì

nikárinïro nijfá mimónigfáyf enagfa nánï mí mïneaómïxïñoï.

² Gf diñf sixf seayináyfné, ayf mí mïneaómïxïagfa aiwï nene xfoyá niaíwï imónïñwaénerinï. Rfwéná arïre imónanfwápi sinï wfá mïneaókiamónïñagi aiwï nijfá re imónïñwinï, “Kiraiso sïñánï nïneaimónïrï weapáná xfo imónïñfpa nene enï axïpi imónanfwárinï.” Nijfá e imónïñwinï. Xfo imónïñfpi íná dánï aga xixenï sïñwï winanfwá enagi nánï rarïñinï.

³ Ámá Kiraiso neaíménapáná xfo imónïñfpi oimónaneyïnïrï wenïñf nerï ñweaarigfa ayf ayf nfnï rïpi yarigfárinï. Xewanïño awiaxï imónïñfpa axïpi oimónaneyïnïro wigf xwioxfo igfánïñf neámori nanf imïxinarigfárinï.

⁴ Ámá fwf néra warigfá ayf ayf nfnï Gorïxoyá sekaxf rïnïñfpi xórórf yarigfárinï. fwf ámá néra warigfápi, ayf pípi marfái, sa Gorïxoyá sekaxf rïnïñfpiimi xórórf yarigfápirinï.

⁵ Rïpi nánï seýfné nijfá imónïñoï. Kiraiso —O fwf bï meñorinï. O fwf nene yarïñwápi yokwarimf neaiimïnïrï nánï xwfá tfyo nene tfñf e bïñniginï.

⁶ Ayïnánï ámá Jisaso tfnï kumïxinigfáyf fwf néra warigfámanï. E nerï aí ámá fwf néra warigfáyf “Jisaso Gorïxomi xewaxorfanï?” nïyaiwiro nepa xfo tfnï nawínï kumïxinarigfámanï.

⁷ Gf niaíwïpiayfné, ámá yapf rarigfáyf xe nibïro yapf oneaíwapïyipoyïnïrï sïñwï mïwinïpa éfrixinï. Ámá wé rónïñf imónïñfpi néra

warigfáyf Kiraiso wé róniḡf imóniḡfpa axípi imónigfáyfiri.

⁸ E nerí aí áamá fwf yarigfáyf oboyáyfiri. Enjíná fwf iwamfó néra biḡo, ayf obo enagi nání oyá imónigfáyfiri. Gorixomi xewaxo rípi eminiri nání biḡinigi. Obo fwf arfki nerí ámayf ení axípi éfrixiniri wíwapiyarḡfpi pírí urakíminiri nání biḡinigi.

⁹ Ayínání áamá Gorixo xegf timeañfýfniḡf nimónirfnáyf, oyá diḡfpi íkíkí wiḡagi nání fwf néra warigfámani. Ayf Gorixo xegf timeañfýfniḡf imóniḡagfa nání aga fwf néra upaxf mimóniḡo.

¹⁰ Rípi mí dání ananí áamá mí niwómixiro “Tiyf niaíwf Gorixoyárfani? Tiyf oboyárfani?” yaiwipaxfiri. Áamá sfwf wé róniḡf imóniḡfpi miyarḡagfa niwinirfná “Ayf Gorixo timeañfýfniḡf imónigfáyf wímani.” yaiwipaxfiri. Áamá xexirfmeáyo diḡf sixf muyarḡagfa niwinirfná ení “Ayf Gorixoyá imónigfáyf wímani.” yaiwipaxfiri.

Xexirfmeáyo diḡf sixf nuyirfná epaxfpi nánirini.

¹¹ Iwamfó imóniḡíná dání xwiýfá Jisaso yanf neaiapiḡf none searéwapiyarfná arfá neaigfápi, ayf rípiiri, “Xexixexirfmeáyfné xixe diḡf sixf yinírfrixini.” Arfá neaigfápi, ayf apiiri.

¹² Api níxfdiranéná Keno —O sípi imóniḡoyáorini. Xegf xogwáomi pikíxwírfó enorini. O enḡpa axípi mepa oyaneyi. “Xogwáomi ayf nání rfa pikinigi?” yaiwiarigfápi pípiiri? Xfo xegf yarḡfpi sípi

imónirí xogwáo yaríñpi wé róníñf imónirí enagí nání símí tñní nìwírí pìkiníniginí.

13 Ayínání gí nìrìxímeáyíné, seyíné ení áamá Gorìxoyá mimónígfáyí símí tñní seaiaríñagí nìwínírónýf, ududí mepaní.

14 Nene negí nìrìxímeáyo dñf sîxí nuyirane nání nìjáf re imóníñwíní, “Óf áamá aníníprífa nání imóníñyimi pñní nìwiárími óf dñf nìyímiñf imóníprífa nání imóníñyimi nìxídirane yaríñwíní.” Nìjáf e imóníñwíní. E nerí aí áamá xexírfmeáyo dñf sîxí muyarígfáyí, ayí dñf nìyímiñf tígfá mimóní sñní óf aníníprífa nání imóníñyimi xídaríñoí.

15 Áamá xexírfmeáyo símí tñní wiaríñagí nìwínírónýf, “Ananíríní.” riyaiwiaríñoí? Oweoi, nene nìjáf re imóníñwíní, “Áamá pìkiarígfá gíyí gíyí dñf nìyímiñf meaprífa nání mimóníñoí.” Nìjáf e imóníñwíní.

16 Pípi nání dñf nìmoríñpimi dání “Áamáyo dñf sîxí nuyiríná epaxípi, ayí apírífaní?” yaiwipaxíríní? Sa Jisaso nene yeáyí neayimíxemeámíní nání mñf nìwinírfná enípi nání dñf nìmoríñpimi dání nene “Áamáyo dñf sîxí nuyiríná o enípa e epaxírífaní?” yaiwíñwíní. Ayínání nene ení nìrìxímeáyo arírá wianí nání mñf nìwiníranéná aí “Ayí ananíríní.” yaiwíwaníginí.

17 E nerí aí áamá amípi mímúróñf wo xegí xexírfmeá wo amípi nání dñf ikeamónaríñagí nìwíní aiwí sipiáf sía nítíní amípi bí mñí mñwipa nerínáyí, o aríge nerí “Nioní Gorìxomí

diní sîxî uyiñîni.” rîpaxîrîni?

¹⁸ Gí niaíwîpiayîné, negí nîrîxîmeá dîwî ikeamónarîñagîa nîwîñîranéná pînéni nurîrane “Dîñî sipî niarîni.” murîpa éwanîgîni. Aga xwioxîyo dánî dîñî sîxî nuyirane arîrá wîwanîgîni.

“Apî nerîná Gorîxoyá sîñwîyo dánî wará sarîwá márîñîpaxîmanî.” urîñî nânîrîni.

¹⁹ Ámáyo aga xwioxîyo dánî dîñî sîxî nuyirîñîpîmî dánî re nîyaiwirî nîjîá imónîñwîni, “Gorîxo, nepaxîñî imónîñoyáyî imónîñwá wienerîani?” nîyaiwirî nîjîá imónîñwîni. Ayî rîpî nânîni dîñî nîmoranéná Gorîxoyá sîmîmanîyo dánî ananî dîñî wîá neaónîpaxîrîni.

²⁰ “Ámáyo arîrá nîwirîná Jisaso tîni xîxenî mîyarîñáonîrîni.” nîyaiwinîrane xwîyîá meárînarîñwá aí Gorîxo nene dîñî e yaiwinarîñwápîmî seáyî e wimónîrî amîpî nîni nânî nîjîá imónîrî enî enagî nânî nene nepa ámáyo dîñî sîxî uyarîñwápî nânî nîjîá enî nimónîrî nânî xwîyîá mîneameárînía enagî nânî nene ananî dîñî wîá neaónîpaxîrîni.

²¹ Gí dîñî sîxî seayîñáyîné “Ámáyo arîrá nîwirîná Jisaso tîni xîxenî mîyarîñáonîrîni.” nîyaiwinîrane xwîyîá mîmeárîñîpa neranénáyî, Gorîxoyá sîñwî tîñî e wará sarîwá mîmárîñî nîyopîyárîrî

²² xîomî amîpî bî nânî yarîñî wîáná ananî xîxenî neaiaparîñîrîni. Ayî rîpî nânî neaia-parîñîrîni. O sekaxî rîñîpîmî xîdîrane amîpî

xóo “Éfrixini.” wimónariñpimi erane yariñagwi nání neaiapariñrini.

²³ Sekaxí míkí imóniñí Gorixo neariñpí, ayí rípi nání rariñini. Seyíné xegí xewaxo Jisasi Kiraisomi ñiñí wíkwírooro xóo sekaxí neariñpí tñi xixeni xixe ñiñí sîxí yiniro éfrixini.

²⁴ Ámá Gorixo xegí sekaxí riñpimi xídarigíá giyí giyí, ayí Gorixo tñi nawíni imóniro xóo ení ayí tñi nawíni imóniro enoi. Ayí rípi dání “Gorixo nene tñi nawíni rimóniñwini?” yaiwiaríñwáriní. Gorixo xegí kwíyípi sîxí neamímoni enagi nání “O tñi nawíni ríá imóniñwini?” yaiwiaríñwáriní.

4

Kwíyí Gorixoyápi tñi sipípi tñi mí ómíxariñwápi nánirini.

¹ Gí ñiñí sîxí seayináyíné, ámá “Kwíyí tñiáoni enagi nání rariñini.” rariñíá niyoni aríá mîwipa nero mimóní wíá rókiamoarigíá obaxí xwíá tíyo emeariñagíá nání “Kwíyí api nepa Gorixo tñí e dání biñpíríani? Gorixo tñí e dání mîbiñpíríani?” yaiwiani nání iwamíó imímí wífrixini.

² Iwamíó imímí niwiríná rípi rariñagíá niwíniñíá “Kwíyí Gorixoyápi tñi ríá rariñini?” yaiwífrixini. Kwíyíyo dání niñíñíá “Jisasi Kiraiso ámá nimóniri nene tñámini biñiniginí.” rariñagíá niwíniñíá “Kwíyí Gorixo tñí e dání biñpími dání ríá rariñini?” yaiwífrixini.

³ E neri aí kwíyí xegí bimí dání niñíñíá “Jisaso ámá nimóniri nene tñámini biñiniginí.” mîrîpa

yarinqagfa niwinirfná “Kwíyť apť Gorixoxo tńť e dání bńťpĩmanĩ.” yaiwĩrĩxinĩ. Ámá kwíyť ayo dání rarĩgťáyť Kiraisomĩ xopĩrárť wimĩnĩrĩ yarĩño tńĩ anĩ nawĩnĩ imónĩgťáyťrĩnĩ. Enĩná “O nĩbĩnĩárĩnĩ.” arťá e wigťo agwĩ rĩná rĩxa nĩbĩrĩ xwťá tťyo yarĩnĩ.

⁴ E nerĩ aí gť niaĩwťpiayťné, seyťné Gorixoxoyťné enagfa nání mimónť wťá rókiamoarĩgťáyť yapť seaĩwapĩyanĩro seaĩagfa aiwĩ rĩxa xopĩrárť wigťárĩnĩ. Kwíyť seyťné seaainĩńpĩ obomĩ —O ámá Gorixomĩ dńť mĩwĩkwťroarĩgťáyť xťo tńĩ nawĩnĩ imónĩgťorĩnĩ. Omĩ kwíyť seyťné seaainĩńpĩ seayť e wimónĩnagť nání ayo xopĩrárť wigťárĩnĩ.

⁵ “Jisaso nepa ámá nimónĩrĩ nene tťámĩnĩ mĩbńĩnĩgĩnĩ.” rarĩgťáyť Gorixomĩ paimĩmť wiarĩgťáyť tńťmĩ dání imónĩgťáyťrĩnĩ. Ayĩnání xwĩyťá wigť nĩrĩrfná xwĩyťá Gorixomĩ paimĩmť wiarĩgťápĩmĩ dání rarĩgťá nání wigť imónĩgťáyť ayo arťá wiarĩgťárĩnĩ.

⁶ E nerĩ aí none Gorixoxoyá imónĩnagwĩ nání ámá o tńĩ nawĩnĩ ikárĩnĩgťáyť none arťá neaĩarĩgťárĩnĩ. Ámá o tńĩ nawĩnĩ mikárĩnĩgťáyť none arťá neaĩarĩgťámanĩ. Ayo dání re yaiwiarĩńwárĩnĩ, “Kwíyť nepaxĩńť imónĩńťyo dání rarĩgťáyť mĩ nómĩxĩrĩ ayť tťyťrťanĩ? Kwíyť yapť imónĩńťpĩmĩ dání rarĩgťáyť mĩ nómĩxĩrĩ ayť tťyťrťanĩ?” yaiwiarĩńwárĩnĩ.

“Xixe dńť sťxť yinťrťrĩxinĩ.” urĩńť nánĩrĩnĩ.

⁷ Gť dńť sťxť seayĩnáyťné, xixe dńť sťxť yinťwanĩgĩnĩ. Ayť rĩpĩ nání rarĩńĩnĩ. Ámá

wíyo dñj sîxî nuyiranéná Gorîxo yarîñjpa axîpî yarîñwá enagi nánî rarîñîñî. Ayî ripî nánî enî “Xîxe dñj sîxî yinîrîxîñî.” rarîñîñî. Dñj sîxî uyarîgîá ayî ayî nîñî Gorîxo xegî timeañyîñîñî imónîro o tîñî nawîñî nikárîñîro nijîá imónîro egîáyî enagîa nánî rarîñîñî.

⁸ E nerî aî amîpî o yarîñjîpî xîo ámáyo dñj sîxî nuyirîñjîpî dání yarîñj enagi nánî ámá wigî wîñîyo dñj sîxî muyipa yarîgîá gîyî gîyî, ayî Gorîxo tîñî nawîñî nikárîñîro nijîá imónîgîáyîmanî.

⁹ Gorîxo xîo ripî nerîñjîpî dání dñj sîxî neayarîñjîpî neaîwapiyîñîñî. O xegî niaîwî sinîñîñî émiaoño neaîñfápîmî dání nene dñj nîyîmîñî imónîñjîpî meanîwá nánî xwîá tîyo wîrénapiñîñî.

¹⁰ Ripî nánî dñj nîmoranéná “Ámáyo dñj sîxî nuyirîná epaxîpî, ayî apîrîani?” yai-wipaxîrîñî. Nene Gorîxomî dñj sîxî nuyirane enwápi marîáî, sa xewanîño nene dñj sîxî nîneayirî xewaxo negî fîwî yarîñwápi yokwarîmî neaîñfá nánî wîrénapiñîpî nánî rarîñîñî.

¹¹ Gî dñj sîxî seayîñáyîné, Gorîxo nene dñj sîxî xwapî ayá wî nîneayirî e neaîñj enagi nánî xexîxexîrîmeaéne enî xîxe dñj sîxî yinîwanîñî.

¹² Ámá Gorîxomî sîñwî bî mîwîñîgîá aiwî xexîxexîrîmeaéne xîxe dñj sîxî nîyinîranénáyî, Gorîxo tîñî nawîñî imónîñagwî nánî xîo ámáyo úrapî mîwikárî pîránîñj dñj sîxî uyarîñjpa axîpî dñj sîxî yinanîwîñî.

¹³ Ripî nánî dñj nîmoranéná “Xîo nene tîñî

imónirí nene xfo tñí imónirane enwini.” yaiwipaxirini. Xegí kwíyípi neaiapiñí enagi nání diñí e yaiwipaxirini.

14 Ápo Gorixo xegí xewaxo áamá xwíá tío ɲweagíá ɲiyoni yeáyí uyimixemeáwiniginirí wírenapána neaímeañí mfkone, siɲwí winiɲwáone xwiýá rípi searariɲwini.

15 Áamá “Jisaso niaíwí Gorixoyáorini.” rarigíá giyí giyí Gorixo áamá e ríáyí tñí nawini imónirí ayí xfo tñí nawini imóniro eno.

16 Ayínáni nene diñí “Gorixo aga diñí sixí neayarini.” yaiwiani nání níneaipimónirí ɲíjá imóniɲwini.

Pí pí Gorixo yariñípi sa diñí sixí nuyiriniɲpimi dání yariñí enagi nání áamá wigí xexirímeáyo aníñí miní diñí sixí uyarigíáyí, ayí Gorixo tñí nawini imóniro xfo ení ayí tñí nawini imóniro egíáyirini.

17 Nene sía Gorixo áamá ɲiyoni mí ómómiximí eníáyimi wará saríwá mímáriní ananí ewiárimónaníwá nání negí ɲiríxímeáyo úrapí míwikarí píraníñí diñí sixí uyíwanigini. Kiraiso xwíá tío ɲiɲwearíná nimónirí enípa nene ení xwíá tío ɲiɲwearanéná axípi nimónirane yariɲwá enagi nání ananí e yaníwáriní.

18 Áamá wigí xexirímeáyo diñí sixí nuyiróná Gorixo nání wáyí wí winariñímani. Diñí sixí nuyiróná úrapí wí míwikarí aga xixeni naníni nuyirónáyí, wáyí b míwiní sáyí ikárinarigíáriní. Míki áamá Gorixo nání wáyí winariñí, ayí rípi nánirini. “Gorixo nioni gí sipí yariñápi tñí xixeni sipí nikáriníáríani?” ɲiyaiwiro nání wáyí

winarin̄rini. Wáy winarin̄y xexir̄meáyo sin̄i din̄j six̄ xixeni muyariḡá en̄agi nán̄i rar̄in̄i.

19 Gor̄ixo nene xám̄i din̄j six̄ neayin̄j en̄agi nán̄i nene en̄i n̄ir̄ix̄meáyo din̄j six̄ uyarin̄wárini.

20 Ámá wo “Gor̄ixomi din̄j six̄ uyin̄áon̄rini.” n̄ir̄in̄r̄i aí xexir̄meáyo s̄m̄ t̄n̄i n̄wir̄náȳ, yap̄ rar̄in̄orini. Aȳ rip̄i nán̄i rar̄in̄i. Xexir̄meáyo sin̄w̄ n̄win̄r̄i aí din̄j six̄ muyipa ner̄ináȳ, o ar̄ige ner̄i Gor̄ixo, ámá sin̄w̄ m̄win̄iḡomi din̄j six̄ uyipax̄ imón̄ini? Oweoi.

21 Sekax̄ o near̄in̄p̄i, aȳ rip̄irini. Ámá Gor̄ixomi din̄j six̄ uyariḡá ḡȳ ḡȳ, xexir̄meáyo en̄i din̄j six̄ uyir̄ix̄ini.

5

“Din̄j wikw̄roariḡáȳ xeḡ t̄imean̄yo din̄j six̄ uyariḡárini.” ur̄in̄j nán̄rini.

1 Ámá “Nene yeáȳ neayim̄ixemean̄a nán̄i Gor̄ixoyá din̄j t̄n̄i ar̄owayá xw̄á piax̄yo dán̄i iwiaron̄oȳ rar̄in̄wáo Jisaron̄ani?” n̄iyaiwiro din̄j wikw̄roariḡá ḡȳ ḡȳ, aȳ niaíw̄ Gor̄ixo xeḡ emean̄ȳn̄in̄j imón̄iḡáȳrini. Ámá xano Gor̄ixomi din̄j six̄ uyariḡá ḡȳ ḡȳ xeḡ emean̄yo en̄i din̄j six̄ uyariḡárini.

2 Rip̄i ner̄in̄p̄imi dán̄i anani din̄j “Niaíw̄ Gor̄ixo xeḡ emean̄n̄in̄j imón̄iḡáyo din̄j six̄ uyarin̄waener̄ani?” yaiwin̄ipax̄rini. X̄omi din̄j six̄ uyirane xeḡ sekax̄ near̄in̄p̄imi x̄dirane neran̄énáȳ, anani din̄j e yaiwin̄ipax̄rini.

3-4 Xfomí aga díní sîxí nuyiranéná pípi epaxí maríái, xfoyá sekaxí rîñîñîpîmî xîdîpaxí enagî nánî rarîñîñî. Niaíwí Gorîxo xegí emeanîñîñî imónîgíáyí sîwí sîpî xfomî paimîmî wiarîgíá imónîñîpîmî xopîrárí wiarîgíá enagî nánî xfo sekaxí nearîñîpî nene nîxîdîranéná ayí ríá tîñí xîdîpaxí wî mimónîñîpîrîñî. Rîpîñî nerîñá sîwí sîpî Gorîxomî paimîmî wiarîgíá imónîñîpîmî xopîrárí wiarîñwárîñî. Jisasomî díní nîwîkwîrorîñîyo dánî apî yarîñwárîñî.

“Díní wîkwîroarîgíáyí sopîñí Gorîxo wópi aríá wiarîgíárîñî.” urîñí nánîrîñî.

5 “Ámá sîwí sîpî Gorîxomî paimîmî wiarîgíá imónîñîpîmî xopîrárí wiarîgíáyí gîyîrîñî?” mîyaiwîpanî. Ámá “Jisaso niaíwí Gorîxoyáorîñî?” nîyaiwîro díní wîkwîroarîgíáyí ananî xopîrárí wiarîgíáyîrîñî.

6 “Niaíwí Gorîxoyáorîñî?” oniaiwîpoyîñîrî iniîgíyo wayí mearî nîperîñá ragí purî eno, ayí Jisasi Kiraisorîñî. O “Gorîxomî xewaxorîñî?” oniaiwîpoyîñîrî nánî nerîñá wayîñî meanîmanî. E oniaiwîpoyîñîrî wayí mearî xegí ragí purî enîñîgîñî.

7 Gorîxoyá kwíyîpi nîrîrîñá nepánî rîpaxîpi enagî nánî negí xwioxíyo dánî áwanî rênîñî neararîñîpî, “Kiraiso apiaú nerîñîpîmî dánî xewanîño nánî sîwá neainîmîñîrî enîpi, ayí neparîñî.” neararîñîpî aríá owianeyî.

8 Ayîñánî “Jisaso Gorîxomî xewaxorîñî?” yaiwianî nánî sopîñí neawarîñí biaú bî, ayí rîpiaú rîpîrîñî. Kwíyîpi neararîñîpî tîñî iniîgíyo wayí

meaaríná imóniñpí tñi xegí ragí nìpurì péaná imóniñpí tñi biaú bì imóniñpí apìrini. Apiaú apì sopiñf nìneaoríná xegí bì xegí bì oyaiwípoyinrì neaíwapiyarñfmanì. Axípinì oyaiwípoyinrì neaíwapiyarñfñinì.

⁹ Ámá pí pí nánì sopiñf neaófapì ananì arfá wiarñwárini. Ayínanì Gorìxo sopiñf neaófapì seáyì e imóniñagi nánì apì enì arfá owianeyinrì seararñini. Gorìxo xewanño sopiñf neaófapì, ayf pípi nánì marfái, ayf xegí xewaxo nánirini.

¹⁰ Gorìxo xewaxomì dñf wíkwíroarígfá gíyí gíyí o xegí xewaxo nánì sopiñf wófpì wígf xwioxfyo dánì “Aga neparini.” yaiwiarígfárinì. E nerì aí Gorìxomì dñf mîwíkwíroarígfáyf “O sopiñf neaófapì nepamanì.” nîyaiwiro nánì rénñf urarígfárinì, “Yapf rarñfyf woxirini.” urarígfárinì.

¹¹ Xwíyíá Gorìxo sopiñf neaófapì, ayf rìpìrini. O dñf nîyimñf imóniñpì ríxa neaiapñfñinì. Dñf nîyimñf imóniñf apì nánì xegí xewaxo mfkf ikinò enagì nánì

¹² ámá xewaxo tñi kumìxinígfáyf dñf nîyimñf imóniñf apì tfgfáyfñinì. E nerì aí xewaxo tñi nawínì mîkumìxinígfáyf ayf dñf nîyimñf imóniñpì tfgfáyfmanì.

Yoparfpì nurífná urñf nánirini.

¹³ Nionì seyfné, Gorìxo xewaxomì dñf wíkwíroarígfáyfné “Nene dñf nîyimñf imóniñpì tñwaénerfani?” nîyaiwiníro nîjía imóniprì nánì payf rina nearì mónaparñini.

¹⁴ Nene rìpì nerane nánì Gorìxo sñwí anñe dánì wará sarfwa mîmáriní newiárimónirì

yar+ηwár+in+í. Xfo e neaiúwin+igin+r+í yar+ηf n+íwiranéná negf d+ηfyo dán+í b+í murf xfo wimónar+ηfp+í t+n+í x+xen+í yar+ηf n+íwirane nán+í “Arfá x+xen+í n+íneain+ηo+í.” yaiwiar+ηwár+in+í.

15 “Om+í yar+ηf n+íwiranéná pí pí nán+í yar+ηf wiar+ηwáp+í x+xen+í arfá n+íneain+ηo+í.” n+íyaiwirane n+íj+á e imón+ηagw+í nán+í d+ηf r+íp+í en+í “Negf yar+ηf wiar+ηwáp+í r+íxa neaimón+in+í.” yaiwipax+r+in+í.

16 Ámá g+iyf g+iyf xexir+ímeáyf wo f+w+í an+ín+m+ix+in+fá nán+í mimón+ηf b+í éag+í n+íwin+íro Gor+xo yokwar+ím+í owiin+r+í yar+ηf n+íwirónáyf, Gor+xo wigf yar+ηf wí+áp+í arfá n+íwir+í f+w+í an+ín+m+ix+in+fá nán+í mimón+ηf b+í éom+í d+ηf n+íy+m+ηf imón+ηfp+í u+ηwírár+in+fár+in+í. E n+ísear+r+í a+í f+w+í ámá an+ín+m+ix+in+p+r+fá nán+í imón+ηf b+í en+í wen+í. Nion+í “Ámá f+w+í ap+í éfáyo Gor+xo yokwar+ím+í owiin+r+í yar+ηf wí+í+r+ix+in+í.” m+ísearar+η+in+í.

17 Pí pí sipí ámá yar+íg+áp+í n+n+í f+w+í yar+íg+áp+í imón+ηag+í aiw+í n+íp+in+í an+ín+m+ix+in+p+r+fá nán+í mimón+ηag+í nán+í rar+η+in+í.

18 Nene n+íj+á re imón+ηwin+í, “Ámá Gor+xo xegf t+ímean+ín+ηf imón+íg+áyf f+w+í néra war+íg+áman+í. Gor+xo emean+ηo —Xewaxo nán+í rar+η+in+í. O ámá ayo pírán+ηf umear+ηag+í nán+í sipí imón+ηo wí xw+r+fá wik+íxear+ηfman+í.”

19 N+íj+á re en+í imón+ηwin+í, “Ámá xw+fá t+fyo dán+í —Ayf Gor+xom+í d+ηf m+íw+íkw+íroar+íg+áy+r+in+í. Ayf n+n+í sipí imón+ηom+í ín+m+í wur+ín+ηag+á a+í nene ámá Gor+xoyá imón+ηwin+í.”

20 R+íp+í nán+í en+í n+íj+á imón+ηwin+í, “ ‘Nw+fá

nepaxiḡ imóniḡo, ayḡ Gorḡxorḡani?’ wiai-wiani nánḡ xegḡ xewaxo nene tḡámḡnḡ nḡbḡrḡná o nánḡ nḡjḡá neaiapḡḡrḡnḡ. Nene rḡxa xegḡ xewaxo Jisasi Kiraiso tḡnḡ nawínḡ nimónḡrane nánḡ xano, Nwḡá nepaxiḡ imóniḡo tḡnḡ enḡ axḡpḡ nawínḡ imónḡḡwḡnḡ. O enḡ Nwḡá aga nepaxiḡ imónḡḡorḡnḡ. Diḡḡ nḡyḡmḡḡ tḡḡwáḡ neaiaparḡḡo, ayḡ orḡnḡ.”

²¹ Gḡ niaiwḡpiayḡné, nene nḡjḡá e imónḡḡagwḡ nánḡ ḡwḡá imónḡḡḡpami diḡḡ wḡkwḡropḡrḡxḡnḡrḡ sewanḡḡyḡné awínḡḡ meḡweánḡrḡxḡnḡ.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051